

ЕНЕРГИЈА

КОСТОЛАЦ

број 56 // новембар 2022.

ISSN 2560-5135

■ Реализација пројекта изградње ветропарка у Костоцу

Низ припрема за почетак изградње

БРИГА О ЗАПОСЛЕНИМА

ПОШТОВАЊЕ СВАКОГ ПОЈЕДИНЦА И ДОСТОЈАНСТВА
СВАКОГ ЗАПОСЛЕНОГ, УЗ КРЕИРАЊЕ РАДНОГ ОКРУЖЕЊА
КОЈЕ ОМОГУЋАВА РАЗВОЈ ЊЕГОВИХ ПРОФЕСИОНАЛНИХ
И ЛИЧНИХ ПОТЕНЦИЈАЛА

ТАКО РАДИ **ЕПС**

Садржај

из епс групе

04 Дан „Лимских хидроелектрана“
Годишњица уз планове за
нова улагања

актуелно

10 Из Дирекције за производњу угља
Припреме за зиму при крају

11 Производња електричне енергије
Систему предато
4,95 милиона MWh

12 Одводњавање Површинског
копа „Дрмино“
Ефикасан рад објекта
за исушивање копа

13 Систем управљања енергијом
у огранку „ТЕ-КО Костолац“
Завршена интерна
провера EnMS

локални мозаик

14 Археолошки парк „Виминацијум“
Виртуелна стварност
Римске империје

16 „Новембарски дани културе“
у Костоцу
Јесењи салон слика
удружења „Спектар“

17 Велики успех шахиста
костолачког „Рудара“
Први пут у Супер лиги Србије

18 Села у околини Пожаревца
Касидол, село витезова

Уручена Повеља са плакетом „Ђорђе Станојевић“

Драган С. Јовановић добитник признања ЕПС-а

06

Реализација пројекта изградње
ветропарка у Костоцу
**Низ припрема за
почетак изградње**

08

Из Термоелектране
„Костолац А“
**Почетак грејне
сезоне**

импресум

**ЕНЕРГИЈА
ЕПС КОСТОЛАЦ**

ИЗДАВАЧ: ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ ЕЛЕКТРОПРИВРЕДА СРБИЈЕ,
ISSN 2560-5135
ЧАСОПИС ИЗЛАЗИ МЕСЕЧНО.

В. Д. ДИРЕКТОРА ЕПС: **Мирослав Томашевић**, ДИРЕКТОР СЕКТОРА ЗА ОДНОСЕ С ЈАВНОШЋУ: **Звездана Јовановић Поповић**,
РУКОВОДИЛАЦ СЛУЖБЕ ЗА ОДНОСЕ С ЈАВНОШЋУ ОГРАНКА ТЕ – КО КОСТОЛАЦ И ГЛАВНИ И ОДГОВОРНИ УРЕДНИК: **Новица
Антић**, РЕДАКЦИЈА: **Саша Срећковић**, **Предраг Животић**, **Ивана Миловановић** и **Вишња Огњановић**, АДРЕСА РЕДАКЦИЈЕ:
Николе Тесле 5 - 7, 12208 Костолац, ТЕЛЕФОН: **012/241-904**, e-mail: **redakcija@te-ko.rs**, WEB SITE: **www.eps.rs**, ЛИКОВНА И
ГРАФИЧКА ПРИПРЕМА: **Иван Видуљевић**, НАСЛОВНА СТРАНА: **Саша Срећковић**, ЛОГОТИП: **Милош Павловић**.

Први број, под називом „Новине“, изашао 25. маја 1957. године. Од наредног броја лист је излазио под називом „Глас произвођача“ све до 14. септембра
2010. од када је назив променљив у „ТЕ – КО Костолац“ (до 30. јуна 2015) од 15. 11. 2017. године опет излази под називом „ЕПС енергија Костолац“.

Годишњица уз планове за нова улагања

За 62 године непрекидног рада „Лимске ХЕ“ произвеле су више од 36,5 милиона мегават-сати електричне енергије

Систем „Лимских хидроелектрана“ овог 15. октобра обележио је 62 године успешног рада, током којих су четири хидроелектране на Увцу и Лиму произвеле више од 36,5 милиона мегават-сати електричне енергије.

— Пред нама су велики планови, а то је пре свега ревитализација наше најстарије и највеће хидроелектране „Бистрица“. Очекује се и реализација једног од највећих пројеката у електроенергетском сектору, а то је изградња реверзибилне хидроелектране „Бистрица 2“. Све ремонте смо завршили у планираним роковима, погонска спремност је добра, улажемо знатна средства како на инвестиционом плану тако и у текуће одржавање, којим се осигурава стабилна

■ Поглед на акумулацију „Кокин Брод“

■ Предраг Шапоњић

производња — рекао је Предраг Шапоњић, директор „Лимских ХЕ“.

Суша и неповољна хидролошка ситуација ове године утицали су на производне резултате.

— Хидрологија није на завидном нивоу, али надамо се да ће се поправити током јесени и зиме, када очекујемо и пораст нивоа свих акумулација. Због неповољне хидролошке ситуације овогодишња производња знатно је мања него 2021. године, када је забележена друга највиша производња од почетка рада. И поред хидролошких услова, очекујемо да ће план производње бити испуњен до краја године — истакао је Шапоњић. — Све припреме за зимску сезону су обављене на време и спремно је дочекујемо.

„Лимске хидроелектране“, део ЕПС-овог огранка „Дринско-Лимске хидроелектране“, настале су у периоду од 19 година, од 1960. до 1979. године, када су производњу електричне енергије почеле четири хидроелектране на рекама Увац и Лим. Након завршетка изградње прве хидроелектране на Дрини - ХЕ „Зворник“ 1955. године, започета је градња највеће „Лимске хидроелектране“ „Бистрица“, која је пуштена у рад 1960. године. Први напон од 220 kV у тадашњој Југославији потекао је са сабирница генератора ХЕ „Бистрица“ до разводног постројења 220 kV у Бајиној Башти, а потом далеководом број 204 прослеђен у Београд. За протекле 62 године, до половине октобра 2022. године, ова електрана произвела је 20.275.142 мегават-сата електричне енергије.

Градња ХЕ „Бистрица“ почела је изградњом бране Радоиња на реци Увац. Акумулациони базен Радоиња и машинску зграду ХЕ „Бистрица“ повезује доводни тунел дужине 8.026 метара, пречника четири метра. Тунел највећим делом пролази кроз масивне и плочасте кречњаке и један је од најзанимљивијих и значајних објеката чија је намена да воду из акумулације доведе до турбина ХЕ „Бистрица“. Приликом пробијања последњих километара тунела, 1958. године догодила се велика несрећа у којој су живот изгубила 32 минера, а током изградње ХЕ „Бистрица“ живот је изгубило још пет радника. Трагедије су обележиле и изградњу хидроелектране „Кокин Брод“, друге на Увцу, која је пуштена у рад 1962. године. На градилишту је било ангажовано око 1.500 радника, а иако је све било механизовано, током изградње живот је изгубило њих 15. Сећање на њих заувек је уткано у мисли и осећања свих запослених у „Лимским хидроелектранама“.

Пуштањем у рад и друге електране на Увцу завршени су сви главни радови на објектима хидросистема „Кокин Брод-Бистрица“. ХЕ „Кокин Брод“ произвела је од почетка рада до данас 3.202.332 мегават-сата електричне енергије. ХЕ „Потпећ“ званично је започела редовну производњу 1967. године, док је трећи агрегат пуштен у рад три године касније. Електрана је до сада произвела 10.567.127 мегават-сати електричне енергије. Последња лимска хидроелектрана „Увац“ пуштена је у рад 1979. године и до сада је произвела 2.505.662 мегават-сата електричне енергије. Укупно, „Лимске ХЕ“ произвеле су од почетка рада до 17. октобра ове године 36.550.263 мегават-сата електричне енергије.

Ј. Петковић

Добри и мајстори и инжењери

Имамо завидно добар како мајсторски, тако и инжењерски кадар. Тренутно имамо 111 запослених, последњих година смо подмладили колектив, а један део запослених је отишао у пензију. Ове године имали смо девет јубилараца, од тога троје који 40 година непрекидно раде у „Лимским хидроелектранама“, рекао је Предраг Шапоњић, директор „Лимских ХЕ“. Он је захвалио свим запосленима на уложеном труду на одржавању свих објеката и посвећеном раду који је омогућио постизање добрих резултата.

Унапређене научне и стручне сарадње

Мирослав Томашевић, в. д. директора „Електропривреде Србије“ и др Драган Ковачевић, директор Електротехничког института „Никола Тесла“ потписали су 3. новембра Меморандум о стратешкој научно-пословној сарадњи. Овај меморандум је значајан, јер ће ЕПС и Институт „Никола Тесла“ унапредити научно-истраживачку и стручну сарадњу, као и примену научних знања у „Електропривреди Србије“.

Сарадња подразумева научно-истраживачки рад, едукацију, трансфере технологије у електропривреду, подстицање и развој иновација, стварање повољнијих услова за

примену научних сазнања и заједнички развој и набавку опреме.

Меморандум је потписан у оквиру Пројекта унапређења иновативности и предузетништва у Републици Србији, који су започели Влада Србије и Министарство образовања, науке и технолошког развоја, уз подршку Светске банке и Европске уније. Важан аспект овог процеса је

унапређење српских научних и истраживачких института, међу којима је и Институт „Никола Тесла“. Пројекат је посебно важан јер је неопходно дугорочно, стратешко повезивање Института са најзначајнијим електроенергетским компанијама, као што је „Електропривреда Србије“.

Р.Е

■ Уручена Повеља са плакетом „Ђорђе Станојевић“

Драган С. Јовановић добитник признања ЕПС-а

Традиционално признање „Електропривреде Србије“ Повељу са плакетом „Ђорђе Станојевић“ за 2022. годину Драгану С. Јовановићу, дипломираном инжењеру машинства, уручио је Мирослав Томашевић, в. д. директора ЕПС-а.

Одлуку о додели донео је Одбор за доделу „Повеље са плакетом Ђорђе Станојевић“, који је именовао Надзорни одбор „Електропривреде Србије“. Награда је знак признања за изузетан допринос у области експлоатације енергетских постројења, повећања ефикасности и економичности у производњи енергије и изузетно залагање у остваривању пословне политике електропривреде у Србији. Драган Јовановић је читаву каријеру провео у систему „Електропривреде Србије“, од приправничких инжењерских дана у ТЕНТ А до одласка у пензију. Својим искуством и ангажовањем успешно је руководио „Термоелектранама Никола Тесла“ и то у периоду економских санкција и НАТО агресије. Директно је учествовао на санацији разорених и оштећених постројења ТЕНТ и организовао рад у ратним условима што је омогућило производњу електричне енергије са минималним прекидима. У току његовог ангажовања на руководећим позицијама у „ТЕ-КО Костолац“ постигнути су изванредни производни резултати у термоелектранама. Свој печат оставио је и као први извршни директор за техничке послове производње енергије после реорганизације ЕПС-а.

У току уговарања и пројектовања блока

■ Јован Деспотовић, Драган С. Јовановић и Мирослав Томашевић

„Костолац Б3“ значајно је допринео дефинисању техничких карактеристика и технолошких решења и био је један од потписника уговора за изградњу тог блока, првог новог производног капацитета у Србији после три деценије. Делио је знање са младим сарадницима, гајио посебан људски и професионални однос са колегама и тако подстицао добру и креативну радну атмосферу за постизање врхунских резултата.

Јовановић је захвалио на признању и истичући да је за њега емотиван тренутак што је после готово 40 година каријере у електропривреди добио награду које носи име човека који је први осветлио Србију.

— У сваком послу има успона и падова, па се

човек пита да ли је било више доброг или лошег. Признање ми говори да је неко ипак оценио да је било више доброг — рекао је Јовановић и додао да је сигуран да ће ЕПС увек успешно изаћи из сваког проблема који наиђе у пословању јер су људи увек били и увек ће бити највећи капитал „Електропривреде Србије“.

Признање „Електропривреде Србије“ које носи име личности најзаслужније за увођење електричне енергије у Србији традиционално се додељује појединцима и институцијама који су допринели развоју српске електропривреде и електрификацији.

Р.Е.

Низ припрема за почетак изградње

Интензивни радови на изради путева одвијају се на локацијама Ђириковац, Кленовник Петка и Дрмно

„Електропривреда Србије“ и огранак „ТЕ-КО Костолац“ увелико се припремају за изградњу ветропарка „Костолац“, новог постројења за производњу зелене енергије, које ће се налазити на локацијама Ђириковац, Кленовник, Петка и Дрмно – каже Предраг Ђорђевић, руководилац

пројекта. – На терену се тренутно обављају геомеханичка истраживања тла, односно раде се бушотине на местима где ће се постављати ветро стубови, трафостаница и прикључно разводно постројење. Истраживања су при крају, а на основу добијених резултата обавиће се и пројектовање темеља. Геомеханичка истраживања тла су најбитнији сегмент у грађевинарству, јер показују квалитет и стабилност тла, као и потенцијалну појаву подземних вода.

Ђорђевић каже да се очекује да радови на изради темеља ветростубова почну у фебруару 2023. године. Цео пројекат се састоји из

„20 ветрогенератора, 20 стубова, изградње трафостанице, разводног постројења и унутрашње кабловске мреже.

– Планирамо да већ у децембру 2022. почне изградња темеља за разводно постројење и трафостаницу, који ће се налазити на локацији Дрмно. Изградња путева је у току, што је предуслов да се омогући физички прилаз свакој позицији ветрогенератора. Интензивни радови се одвијају на локацијама Ђириковац, Кленовник и Петка, док је локација Дрмно у почетној фази – објашњава Ђорђевић.

Главни уговор са „Сименс Гамеса“, извођачем радова за испоруку

■ Будуће позиције ветрогенератора Ветроелектране „Костолац“ са коридорима приступних саобраћајница

■ Предраг Ђорђевић

ветрогенератора, стубова, трафостанице и разводног постројења потписан је у априлу 2022. године.

– Вредност тог уговора је 103,7 милиона евра и предвиђена је испорука 20 ветрогенератора, снаге по 3,3 MW, тако да ће ветропарк „Костолац“ бити укупне снаге 66 MW. Рок за завршетак радова је 853 дана, односно календарски до септембра 2024. године. План је да тада постројење почне да ради. После тога следи добијање употребне дозволе. До краја 2024. године требало би да добијемо употребну дозволу и заокружимо цео овај инвестициони циклус – најављује Ђорђевић.

Оно што пројекат изградње ветропарка издваја од неких других у „Електропривреди Србије“ је то што је компанија домаћим снагама, заједно са пројектантима радила на изради пројектне документације на основу којих је добијена грађевинска дозвола. Та дозвола је и предуслов да ЕПС добије статус привременог повлашћеног произвођача.

Ђорђевић наводи да је ветропарк пилот пројекат у „Електропривреди Србије“ и први оваквог типа који компанија реализује.

– Бенефити овог пројекта за производњу електричне енергије из обновљивих извора енергије су бројни, а све се ради у сагласности

Безбедно за животну средину

Један од предуслова за реализацију пројекта изградње ветропарка у Костоцу је израда Процене утицаја на животну средину, као и урађена Студија о птицама и слепим мишевима, коју је KfW банка тражила. Без тога нисмо могли да аплицирамо за кредит. Подручје региона Костолац богато је птицама и слепим мишевима и предуслов је био прво да се испитају њихова станишта како би се утврдило да их овај ветропарк ни на који начин неће угрозити. Све ће бити урађено у складу са домаћим, али и прописима Европске уније – истакао је Предраг Ђорђевић.

са Стратегијом развоја енергетике Републике Србије до 2025. године. Студијом оправданости предвиђено је да годишња производња буде око 151 милион kWh, што представља солидну количину додатне енергије у ситуацији у свету када је енергија постала изузетно скупа. И зато се треба борити за сваки киловат-сат. Добра околност за реализацију овог пројекта је то што у огранку „ТЕ-КО Костолац“ имамо велики простор, око пет квадратних километара земљишта, које је у власништву ЕПС-а. То је један од предуслова за изградњу постројења за производњу енергије из обновљивих извора – истиче Ђорђевић.

Предуслов за реализацију пројекта изградње постројења за производњу енергије из обновљивих извора је регулационо правно-имовинских односа на терену, а затим и израда транспортне студије, којом се утврђује да ли је транспорт опреме која треба да се монтира могућ до локације.

– Транспорт се обавља специјализованим камионима са 10 осовина, који су дугачки око 60 метара. Посебна транспортна студија, коју смо урадили, показала је да је транспорт опреме за монтажу могућ од луке Смедерево до сваке од четири локације. Постоји само неколико тачака које је потребно да се прошире или спусте. ЕПС је добио све неопходне грађевинске дозволе, пријаву радова, а извођач радова се надовезује на наш пројекат и ради свој пројекат за извођење радова – каже Ђорђевић.

Он подсећа да је 29. новембра 2017. године потписан уговор са Немачком развојном банком KfW за добијање финансијских средстава за реализацију овог пројекта, у износу од 80 милиона евра из кредита, као и додатни милион евра из донације.

– Након тога расписали смо међународни тендер за избор консултаната, односно Фидик инжењера, што је била уговорна обавеза „Електропривреде Србије“. Уговор са консултантом је потписан 2018. године и то са реномираним конзорцијумом „Fichtner/Energoprojekt Entel“ – наводи Ђорђевић хронолошки до сада урађене ствари. – Потом смо расписали међународни тендер за извођача радова по два основа. Један се односио на изградњу интерних саобраћајница и прикључака на државне путеве, а други тендер се односи на избор извођача радова за испоруку и монтажу главне опреме, односно ветрогенератора.

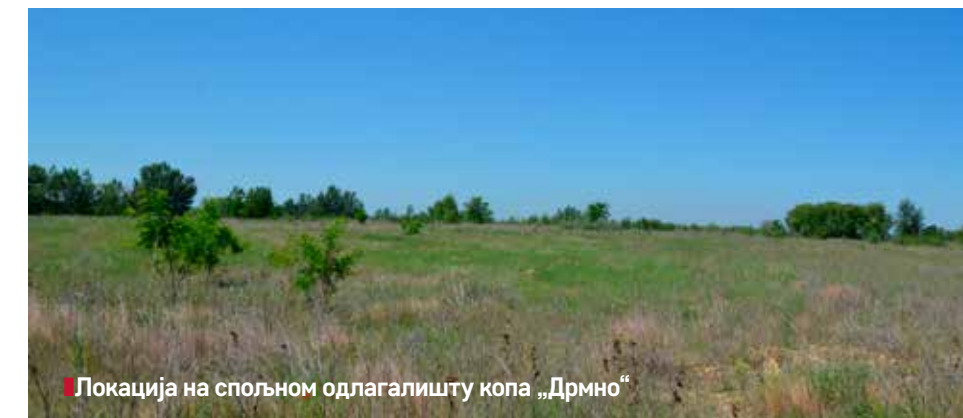
Он каже да је тендерски поступак спроведен по правилима банке KfW. Уговор са домаћим конзорцијумом „Екстра ауто транспорт“ из Врбаса и Саобраћајним институтом ЦИП из Београда потписан је у децембру 2020. године. Вредност уговора за изградњу готово 17 километара интерних саобраћајница је 3,2 милиона евра. Ове саобраћајнице неће бити асфалтиране, већ урађене по другој технологији, нешто као „набијени макадам“, која се користи за овакву врсту пројеката.

– Пројекат изградње ветропарка „Костолац“ је изазов и за „Сименс Гамесу“, јер је то први ветропарк са њиховом опремом у Србији. Ни ЕПС није имао искуства са оваквим пројектима, тако да је учешће у његовој реализацији озбиљан професионални изазов за све стручњаке из Управе ЈП ЕПС и огранка „ТЕ-КО Костолац“. ЕПС заслужује да добије једно овакво постројење као што је ветропарк „Костолац“ – истакао је Предраг Ђорђевић.

П. Животић

■ Локација Петка

■ Локација на спољном одлагалишту копа „Дрмно“

Почетак грејне сезоне

Топлотна енергија за грејање испоручује се са блока А1, док је блок А2 у резерви, уколико се укаже потреба за испоруком веће количине топлотне енергије

Са званичним почетком грејне сезоне 1. новембра, почела је и испорука топлотне енергије из ТЕ „Костолац А“. Данијел Милетић, инжењер у сектору производње термоелектране, указује да старт нове грејне сезоне протиче према плану.

– Јавно предузеће „Топлификација“ Пожаревац одобрило је почетак топлификационог режима рада ТЕ „Костолац А“ и радимо по налогу диспечера „Топлификације“,

односно у складу са потребама. Испорука топлотне енергије одвија се стабилно и очекујемо да се тако и настави у наредном периоду. Тренутно се топлотна енергија за грејање испоручује са блока А1, чија је снага 100 мегавата, док је блок А2 у резерви, уколико се укаже потреба за испоруком веће количине топлотне енергије – каже Милетић.

Из Службе за топлификацију огранка „ТЕ-КО Костолац“ кажу да је грејна сезона ове године почела касније него ранијих година, што је условило и да топле пробе крену последњег дана октобра.

– Након што је топлификациона мрежа стављена у функцију, Служба за топлификацију почела је да решава пријављене проблеме на терену у циљу стабилног функционисања система даљинског грејања – истиче руководилац ове службе Владимир Ђорђевић.

Он каже да пријављене захтеве решавају према приоритетима, а принцип је да се више фокусирају на проблеме који погађају већи број корисника.

– Велики број корисника у Костолцу

Важни задаци блокова А1 и А2

Примарна улога ТЕ „Костолац А“ је производње електричне енергије, али блокови А1 и А2 производе и топлотну енергију за даљинско грејање Костолаца и Пожаревца. Блок А1 производи и помоћну пару за старт блока А2 и блокова Б1 и Б2 у ТЕ „Костолац Б“ када су ови блокови искључени с мреже. Због свега тога, блокови у ТЕ „Костолац А“ редовно се ремонтују.

и околним селима захтева и велики број интервенција на самом терену. Дешава се да више корисника пријављује исти проблем – каже Ђорђевић.

Осим у Костолцу, Служба за топлификацију стара се и и одржавању топлификационих мрежа у селима Стари Костолац и Дрмно. На овим пословима ангажовани су запослени у костолачком огранку и радници „Косово Обилића“, који то раде дужи низ година, добро знају терен и функционисање топлификационе мреже.

У Служби за топлификацију истичу да запослени улажу велики напор да се све интервенције на терену што брже заврше.

– Најчешћи проблем који нам корисници пријављују јесте пуцање цеви. Костолачка топлификациона мрежа је стара и цевоводи се брзо хабају. Готово целокупна територија Костолаца покривена је топлификационом мрежом, па је и обим посла велик. Проблем је када не можемо да лоцирамо тачну позицију пуцања цеви, због чега морамо да радимо вишедневна испитивања мреже, док не одредимо тачну локацију квара. У претходном периоду посвећена је посебна пажња сређивању критичних позиција на мрежи. Током прошле грејне сезоне било је пуцања на главном топоводу и кварова на вентилима и то је санирано у летњем периоду. Настојимо да предупредимо све проблеме и обезбедимо стабилно функционисање система даљинског грејања – нагласио је Ђорђевић.

И. Миловановић

Припреме за зиму при крају

Одлукама пословодства рударског сектора утврђени су приоритети како би се обезбедила стабилност у производњи откритке и угља, каже Драгослав Славковић, директор Дирекције за производњу угља

■ Драгослав Славковић

У рударском сектору огранка „ТЕ-КО Костолац“ предузимају се све неопходне мере како би се спремно дочекао зимски период и обезбедило стабилно и континуирано снабдевање угљем термоенергетских капацитета инсталираних у Костоцу.

Према речима Драгослава Славковића, директора Дирекције за производњу угља, приводе се крају ремонтне активности на основној рударској механизацији и опреми која ради на угљеном систему и системима за откопавање јаловине.

– Сезона ремонта је при крају. Због недостатка резервних делова на појединим багерима, неки послови биће завршени током ремонта који су продужени. Пре зиме, а по приспећу резервних делова и опреме, морају

се отклонити уочени недостаци како би се обезбедили услови за поузданији рад основне рударске механизације током наредног периода – каже Славковић.

Он истиче да су у огранку „ТЕ-КО Костолац“ дефинисани потребни кораци, а посебно хитна улагања у набавку виталних резервних делова, као и ревитализацију багера у циљу остварења поузданијег рада свих рударских система. Након реализације ових набавки и уградње неопходне

Модерне погонске станице

У току је монтажа две модерне погонске станице на западном монтажном плацу, чиме ће се повећати погонска готовост тракастих транспортера. Станице ће бити укључене у рад 2023. године, у оквиру ремонтних активности на другом јаловинском и угљеном систему – најавио је Драгослав Славковић.

опреме, очекује се увећање временског искоришћења рударске опреме и постизање бољих производних резултата.

Славковић додаје да Површински коп „Дрмно“, једини снабдевач угљем термоелектрана у Костоцу, део своје производње дистрибуира за ТЕНТ у Обреновцу и ТЕ „Морава“ у Свилајнцу. Зато рудари ПК „Дрмно“ улажу додатни напор како би обезбедили стабилну производњу угља током зимског периода.

– Рудари се труде да обезбеде додатне количине угља за пласман ка термоелектранама ТЕНТ у Обреновцу. Ове количине се обезбеђују из подинских партија које нису могле да се откопају основном рударском механизацијом услед подужног и попречног залегања угљеног слоја – каже Славковић.

С. Срећковић

Систему предато 4,95 милиона MWh

Термоелектране у Костоцу су до краја октобра предале електроенергетском систему укупно 4.959.426 мегават-часова, што је готово стопостотно остварење производног плана за десет месеци. До краја године, производни план предвиђа да се у костолачким термоелектранама произведе укупно 6,17 милиона MWh електричне енергије.

Термоелектрана „Костолац А“ произвела је до краја октобра укупно 1.401.334 MWh електричне енергије. Појединачни производни резултати по блоковима су 482.355 MWh за блок А1, док је блок А2 у истом временском периоду произвео 918.979 MWh. Блокови А1 и А2 треба да предају до краја године укупно 1,76 милиона MWh, како би у потпуности био реализован овогодишњи производни план.

Термоелектрана „Костолац Б“ је за десет месеци произвела 3.558.092 MWh. Блок Б1 је произвео 1.792.331 MWh, а блок Б2 1.765.761 MWh. До краја године, ТЕ „Костолац Б“ треба да произведе укупно 4,41 милион MWh, колико износи план производње за блокове Б1 и Б2.

И. М.

■ Производња на Површинском копу „Дрмно“

У корак са планом

Рудари Површинског копа „Дрмно“ у октобру су ископали 995.081 тону угља, речено је у Служби за праћење и анализу производње Огранка „ТЕ-КО Костолац“.

За потребе рада термокапацитета у Свилајнцу и Обреновцу током октобра превезено је 91.125 тона угља, а од почетка године укупно 906.317 тона.

Рудари су за 10 месеци рада укупно ископали 8.114.225 тона угља, што је на нивоу планираних количина. Рударским системима за откривање угља у октобру је откопано 3.466.875 кубика чврсте масе. Од јануара до октобра ове године укупно је откопано 33.617.117 кубика јаловине, што је такође на нивоу плана.

С. Срећковић

Ефикасан рад објекта за исушивање копа

У протеклих девет месеци, за тону ископаног угља испумпано је 4,47 кубних метара воде, а за кубик откопане чврсте масе 0,91 кубни метар воде

■ Јован Здравковић

Према анализи података Службе одводњавања Површинског копа „Дрмно“, за протеклих девет месеци испумпано је укупно 32 милиона кубика воде објектима за одводњавање лежишта „Дрмно“. У односу на укупне количине испумпане воде са ПК „Дрмно“, за тону ископаног угља испумпано је 4,47 кубних метара воде, а за кубик откопане чврсте масе 0,91 кубни метар воде.

Објекти за дубинско одводњавање испумпали су око 27,3 милиона кубних метара воде.

У просеку месечно је испумпавано око три милиона кубика воде. Највише воде у овом периоду испумпано је LC-XVII линијом бунара, око осам милиона кубних метара воде.

Објектима за површинско одводњавање у протеклих девет месеци ван контура копа „Дрмно“ испумпано је пет милиона кубика воде.

– Сумирани подаци показују да су остварени добри ефекти исушивања копа „Дрмно“, што је резултат континуираног улагања у објекте за дубинско и површинско предодводњавање и рада запослених ПД „Георад“, као и радника из Службе одржавања ПК „Дрмно“ – рекао је Јован Здравковић, шеф Службе одводњавања.

Према његовим речима, минималан број активних бунара на дренажном систему био је 367, док је максималан број у раду износио 406 бунара. У овом периоду пумпе су вађене 273 пута, а 214 пута су потапане у бунаре. Највише активности на бунарима било је у јуну укупно 76, а најмање – 29, у августу.

Здравковић каже да је до 1. октобра на површинском одводњавању ПК „Дрмно“ у

водосабирницима за прикупљање површинских вода пркупљено око пет милиона кубних метара воде. Иста количина је и испумпана ван контура копа. Најмање количине воде су испумпане објектима за површинско одводњавање у августу, око 430.000 кубних метара, а највише у јануару, око 740.000 кубика воде. Са преливне

станице „Срећно“ испумпано је око 2,6 милиона кубних метара воде у реку Млаву.

Збирно посматрано, на површинском одводњавању очишћено је старих и ископано нових канала у укупној дужини од 52 километра.

Према подацима кишомерне станице инсталисане у кругу ПК „Дрмно“, збирне количине атмосферских падавина на подручју

Површинског копа „Дрмно“ износиле су 337,9 литара по квадратном метру. У протеклих девет месеци било је 80 дана с падавинама, седам дана са снегом и 73 дана са кишом. Највише кише пало је 23. априла – 26,7 литара по квадратном метру. Највише снежних падавина забележено је у јануару и то 34,1 литар по квадратном метру.

С. Срећковић

■ Систем управљања енергијом у огранку „ТЕ-КО Костолац“

Завршена интерна провера EnMS

Итерна провера система менаџмента енергијом (EnMS) у костолачком огранку ЕПС-а урађена је крајем септембра. Подручје провере били су производња електричне енергије, топлотне енергије и угља, у границама које су одређене физичким локацијама, организационим јединицама и процесима.

Циљ провере је да се руководству пружи информација о томе да ли EnMS побољшава енергетску перформансу, да ли је усаглашен са сопственим захтевима огранка, енергетском политиком, циљевима и посебним енергетским циљевима које је успоставио Огранак, затим и захтевима стандарда ISO 50001:2018. као и да ли је ефективно примењен и одржаван. У складу са процедуром IMSP руководство ће преиспитати извештај, а затим донети адекватне закључке, одлуке, препоруке и конкретне мере. Екстерна надзорна провера система менаџмента енергијом у огранку Костолац заказана је за крај новембра.

П. Ж.

Виртуелна стварност Римске империје

Апликација Immersium је интерактивни дигитални водич кроз археолошка налазишта и представља нови начин туристичке презентације културног наслеђа

Апликација Immersium, интерактивни дигитални водич кроз археолошка налазишта и нови начин туристичке презентације културног наслеђа, представљена је 3. новембра на археолошком налазишту Виминацијум.

Употребом проширене и виртуелне стварности (AR i VR), 3D реконструкција, гејмификације и других савремених технологија, посетилац кроз игру и истраживање учи о прошлости Виминацијума, као и о начину живота људи у Римском царству. Иако су неке од ових технологија и раније примењене на Виминацијуму, ово је први пут да посетилац није више само пасивни посматрач, већ постаје активни учесник историјских прилика.

Игра „од трња до звезда“ смешта играча у 3. век, у време велике кризе и несигурности моћне Римске државе. Играч почиње

игру као роб, а решавајући задатке и обилазећи Виминацијум стиче слободу и напредује на друштвеној лествици.

Апликација Immersium и школе културног наслеђа настале су у склопу пројекта „Immersive Storytelling Cooperation for promotion and dissemination of the cultural heritage in the Western Balkans“, који подржава програм Креативна Европа Европске Уније. Пројекат је почео са реализацијом почетком 2021. године, под руководством Центра за социјалне иновације „Blink 42-21“ из Скопља, а у пројекту учествују институције

из пет балканских земаља: Археолошко налазиште Стоби из Северне Македоније; Градски музеј Љубљана, Археолошки парк Емона и компанија „Навипро“ из Словеније; Фондација Балканско наслеђе из Бугарске, Аристотелов Универзитет из Солуна; као и Археолошки институт и Археолошки парк Виминацијум из Србије. Циљ пројекта је стварање новог модела кооперације културног и креативног сектора у употреби имерзивног приповедања како би се побољшали доживљај и разумевање културног наслеђа. Пројекат омогућава нове

перспективе за сагледавање културног наслеђа кроз употребу савремених технологија, туристичких атракција и личног доживљаја корисника.

Представљању апликације присуствовали су званичници града Пожареваца, представници установа културе, више од 40 стручњака за културно наслеђе из целог региона, др Снежана Голубовић, директор Археолошког Института у Београду, као и представници ове институције и учесници пројекта, археолози др Иван Богдановић и мр Љубомир Јевтовић.

В. Огњановић

Обележен Међународни дан старих

У оквиру обележавања Међународног дана старих, 1. октобра, у Костолцу је

организована традиционална акција мерења притиска и шећера у крви, уз давање савета лекара. Акцију је организовао Црвени крст Пожаревац, у сарадњи са Градском општином Костолац и Патронажном службом костолачког огранка Дома здравља Пожаревац.

Јелена Рашић, секретар Црвеног крста Пожаревац указала је на низ активности ове организације које су усмерене на старије суграђане.

– Веома нам је важан октобар – Месец старих. Црвени крст се труди да сваке године током октобра реализује што више различитих активности усмерених према најстаријим суграђанима. Једна од тих активности, коју реализујемо током целе године и коју финансијски подржава Град Пожаревац, јесте „Програм бриге о старима“, у оквиру које сваког петка, од 8 до 10 часова, сви старији суграђани из Пожареваца могу у Дому Црвеног крста да

провере здравствено стање. То радимо у сарадњи са Патронажном службом Дома здравља Пожаревац. Важан је и „Сервис за помоћ у кући за стара лица и особе са инвалидитетом“, који такође у потпуности финансира Град Пожаревац. У оквиру њега, 15 геронтодомаћица обилази 76 корисника на територији Града Пожареваца, што значи и Градске општине Костолац и оближњих села. Право на тај сервис имају старији од 65 година. Предност имају старачка, самачка домаћинства. Све што је потребно јесте да се старији обрате Центру за социјални рад како би добили решење о увођењу ове услуге. Активност коју увек спроводимо током октобра је и обилажење свих корисника „Сервиса помоћ у кући“ и анкетирање о њиховом задовољству том услугом, како бисмо унапредили и развили овај програм – рекла је Рашићева.

Руководилац костолачког Огранка Дома здравља др Борка Шутовић нагласила је важност усклађивања стила живота са потребама суграђана трећег доба. – У последње време у порасту

је број старије популације, најпре због опадања наталитета, а потом и због дужег животног века људи. Старење јесте успех, али уједно и највећи јавно-здравствени изазов. Здравно старење везано је за здравље у ранијим фазама живота. Све што се дешава у младости и у детињству, касније се одражава на старост. Неадекватна исхрана касније је ризик за поремећај крвотока и појаву шећерне болести. Респираторне инфекције у детињству касније могу да доведу до обољења респираторног система као што су астма или хроничне болести плућа. Гојазност

и физичка неактивност касније носе ризик од болести срца и крвних судова, малигних болести и болести локомоторног система. Важно је бити умерен у свему и живети са што мање стреса, који је узрок многих болести. Такође, важно је бити умерено активан, редовно контролисати здравље, практиковати здрав стил живота, дружити се и имати позитиван став према старењу. Статистички је показано да људи са таквим ставом дуже живе – рекла је Шутовићева.

В. Огњановић

■ Топлификација села Острово

Завршена трећа фаза изградње мреже

Завршена је трећа фаза изградње топлификационе мреже ка Острову, у дужини од 1.350 метара. Укупна дужина примарног вода је 5,4 километра. Вредност инвестиције је 57,6 милиона динара. Осим Острова, топлификационом мрежом биће покривена и насеља Плажа и Виногради, тако да у наредним годинама око 300 домаћинстава може да очекује прикључак на мрежу.

И. М.

Јесењи салон слика удружења „Спектар“

На 22. Јесењем салону слика ликовних уметника удружења „Спектар“ из Костолаца, своје радове представило је 17 уметника из Русије, Босне и Херцеговине, Македоније, Словеније, Холандије и Аустрије. Уметничка дела настала су на летњој међународној ликовној колонији, коју је такође реализовало удружење „Спектар“. Тема колоније били су електропривреда и енергетска постројења у Костолцу, али и град Костолац са природним окружењем. Већина чланова удружења „Спектар“ су радници огранка „ТЕ-КО Костолац“. – Овогодишње „Новембарске дане културе“ у Костолцу обележавамо са две изложбе – прва је посвећена летњој ликовној колонији, а друга ће бити у децембру и посвећена је стваралаштву радника и пензионера ЕПС-а, али и осталих чланова – каже Снежана Милошевић, председник удружења „Спектар“. Након ових изложби, од експоната са те две поставке биће формирана једна изложба и представиће се у Смедереву, Пожаревцу, Београду и Жагубици. – Више од 50 слика наших уметника налази се у пословним просторима огранка „ТЕ-КО Костолац“, са циљем оплемењивања тог простора. Градској општини Костолац поклањали смо слике са ранијих колонија, затим Центру за културу Костолац, као и Дому здравља Костолац, чије зидове краси

чак 12 слика – рекла је Снежана Милошевић. – Удружење „Спектар“ често учествује и у хуманитарним акцијама и део фонда поклањамо, како бисмо помогли људима у лечењу или санацији социјалних проблема.

Удружење је помогло у конзервацији уметничких слика, али и заштити уметничког блага градске општине Костолац.

Н. А.

■ У Матици Српској у Новом Саду

Изложена ремек-дела из Старог Костолаца

Три ремек-дела Уроша Предића у власништву Цркве „Свети Ђорђе“ у селу Стари Костолац део су изложбе у Матици Српској у Новом Саду. Изложба је отворена 7. октобра и трајаће до 31. јануара 2023. године. Реч је о сликама великог формата „Свети Ђорђе“, „Свети Игњатије Богоносац“ и „Свети Прокопије“, које су рестауриране у Матици Српској пре четири године, заслугом Снежане Милошевић, сликарке из Костолаца. Саму рестаурацију радио је тим на челу са др Снежаном Мишић, ауторком изложбе.

Ово је трећа ретроспективна изложба славног сликара, на којој се налази чак 140 радова, а три су управо из Костолаца, први пут изложена.

Историја све три слике везана је за пријатељство између ктитора цркве у Старом Костолцу, бродовласника Драгутина Тодића и сликара Уроша Предића. Сlike су настале у периоду од 1920. до 1923. године, отада се ово национално благо и налази у старокостолачком храму.

Н. А.

■ Велики успех шахиста костолачког „Рудара“

Први пут у Супер лиги Србије

Екипа Шаховског клуба „Рудар“ пласирала се у Супер лигу Србије, одржаној у Бањи Врујци 9. октобра у оквиру Прве лиге Централне Србије у шаху. То је историјски успех ШК „Рудар“, остварен први пут од оснивања клуба 1945. године.

Екипа „Рудара“ остварила је осам победа, два ремија и један пораз, тако да је сакупила 26 поена. Играч костолачког клуба, интернационални мајстор Џан Ишик најбоља је прва табла лиге. И интернационални мајстор Душан Јовановић, заменик капитена, био је близу најбоље четврте табле лиге. Сви играчи су дали велики допринос овом успеху: Дејан Марјановић (ИМ), Петар Спасић (Фиде мајстор), Горан Павловић (Мајсторски кандидат), Небојша Ристић (ИМ), Никола Дудуковић (ИМ), Борис Станковић (ФМ), Павле Ђирић (ИМ), Небојша Ђорђевић (ФМ) и Бобан Максимовић (МК).

Друго и треће место освојиле су екипе ШК „Слога“ из Краљева са 25 поена и „Крупањски ШК“ са 24 поена.

Клуб „Рудар“ остварио је овај резултат дугогодишњим припремама, планом и селективним одабиром играча. Успех не би било могуће остварити без финансијске подршке градске општине Костолац и града Пожаревца. Клуб „Рудар“ је један од ретких који има и мушку и женску екипу у елитном такмичењу.

П. Ж.

■ На 1. Трофеју Београда у савате боксу

Старокостолчани освојили 12 медаља

Клуб борилачких спортова „Свети Ђорђе“ из Старог Костолаца недавно је примљен у Савате савез Београд и већ је учествовао на првом такмичењу под окриљем ове организације.

У Спортском центру Обреновац 29. октобра је одржан први отворени Трофеј Београда, на коме је учествовало 18 клубова са 195 пријављених такмичара. Представници „Светог Ђорђа“ остварили су добре резултате.

Велики успех у појединачној конкуренцији остварила је Емилија Момировић (категирија до 27 килограма), потенцијална репрезентативка Србије, која је у својој категорији била најбоља. Прво место освојила је и Матеа Николић (до 30 килограма). Таленти из Старог Костолаца и Дрмна, на које сигурно рачунају државни селектори, а остварили су и солидне резултате у Обреновцу су и Мартина Корбар (до 56 килограма), Анђела Стојадиновић (до 52 килограма) и Владимир Јанковић (до 70 килограма). На коначној табели КБС „Свети Ђорђе“ је у конкуренцији 18 клубова заузео шесто место са 19 поена. Борци клуба из Старог Костолаца освојили су укупно 12 медаља: две златне, три сребрне и седам бронзаних.

Такмичаре је, као и на свим претходним такмичењима, предводио Славен Лукић, лиценцирани тренер у каратеу, савате боксу и кик боксу.

П. Ж.

■ Спортске вести

Рукометаши прекинули серију пораза

Рукометаши „Рудара“ успели су да прекину серију неуспеха у АРКУС лиги. Костолчани су најпре у 4. колу поражени на домаћем паркету од београдске „Црвене збезде“ – 22:35 (14:18). Следећи ривал је у Лесковцу била „Дубочица“. Домаћи рукометаши су били успешнији и славили са 32:18 (15:9). „Зелено-црни“ су у 6. колу прекинули негативан низ. Изабраници тренера Драгана Ајдацића савладали су на домаћем паркету „Топличанин“ из Прокупља резултатом 32:25 (15:10).

После шест одиграних кола, костолачки рукометаши се са два освојена бода налазе на последњем, 14. месту у АРКУС лиги.

Запажен наступ у савате боксу

Млади чланови Клуба борилачких спортова „Свети Ђорђе“ из Старог Костолаца постигли су ове године запажене резултате на бројним такмичењима у савате боксу. Први запажен наступ имала је Теодора Николић на Првенству Србије за кадете и јуниоре у Руми. Она је у узрасту кадеткиња, у категорији до 60 килограма поделила треће место са Мионом Мићић, чланицом зрењанинског „Баната“.

Одлични резултати пионира и пионирки „Светог Ђорђа“

Одличне резултате КБС „Свети Ђорђе“ постигао је на Првенству Србије за пионире одржаном у Руми. У коначном пласману, у конкуренцији 11 клубова, екипно је заузео треће место. Млади борци су сакупили 20 поена, тако што су освојили 10 медаља, по четири златне и бронзане и две сребрне.

У конкуренцији млађих пионира, Матеа Николић је био најбољи у својој категорији (до 27 kg). Исти пласман остварила је и млађа пионирка Емилија Момировић (до 24 kg), а у истој категорији њена клупска другарица Маријана Васић била је друга. Треће место у категорији (до 39 kg) поделиле су и две млађе пионирке Бојана Корбар и Ружица Васић. КБС „Свети Ђорђе“ је у женској конкуренцији имао и две старије пионирке – Елену Момировић (до 33 kg) која је била прва и Милицу Корбар (до 52 kg) која је такмичење завршила на другој позицији. Још три медаље медаљу клубу су донели старији пионирки. Златну је донео Алекса Грујић (до 48 kg), док су до две бронзане дошли Огњен Васић (до 36 kg) и Александар Грујић (до 65 kg).

„Рудар“ победник градског купа

Финале купа Градског фудбалског савеза Пожаревац одиграно је 19. октобра на стадиону „Бора Бека“ у Костолцу. Домаћи „Рудар 2001“ у завршном мечу традиционалног такмичења одмерио је снаге са највећим ривалом из суседства, екипом пожаревачког „Младог радника“.

После 90 минута игре домаћи клуб, који је иначе лидер Браничевске окружне лиге, био је бољи од фаворизованог српсколигаша и заслужено славио са 2:1 (2:1). Дуел је решен у првом полувремену. Стрелци за „Рудар“ били су Иван Андрејић у 14. и Немања Чула у 32. минуту, док је Иван Драгићевић у 33. минуту из пенала постигао почасни гол за „Млади радник“. Капитен „зелено-црних“ Виктор Ивошевић подигао је победнички пехар Купа ГФС Пожаревац за 2022. годину.

Серија победа фудбалера

Фудбалери „Рудара 2001“ наставили су првенство у Браничевској окружној лиги серијом одличних резултата. Костолчани су најпре у 9. колу у дерби мечу врха табеле у Кучеву савладали домаћи „Звижд“ са 1:0. Истим резултатом победили су у следећем колу имењака из Крепољина пред својим навијачима, а затим су у 11. колу у Батовцу поделили бодове са истоименим домаћим тимом – 1:1.

Након тога, „зелено-црни“ су у 12. колу на свом стадиону „Бора Бека“ савладали „Шапине“ са 3:1, а у 13. колу су ремизирали у Кленовнику са „Борцем“ – 0:0.

После 13 одиграних кола, „зелено-црни“ се са 30 освојених бодова и са гол-разликом 27:11 у конкуренцији 16 екипа, налазе на првом месту на табели.

Припремио: П. Животић

Касидол, село витезова

Село је познато по вишеструким
победницима Љубичевских
коњичких игара

Село Касидол први пут се помиње у запису Јоакима Вујића 1826. године. Дуго је село имало назив Касин до, и дуго су га чинила три села – Баре, Берање и Касидол.

Најзначајнија личност села био је Живко Ивановић Касидолац, способни и храбри официр, начелник артиљерије и члан војног суда, два пута рањаван. Био је носилац ордена Светог Владимира са мачевима, који му је доделила Русија. Учествовао је у српско-турским ратовима. Ипак далеко познатији био је као управитељ, односно градоначелник Београда 1894. године.

Према легенди из 17. века, неки Турчин Касин нудио је мештанима испечено месо када су биле ускршње покладе. Међутим, слуга сеоског пекара обавестио је сељаке да не једу

то месо, да је то месо убијене српске деце! Турци су појурили за слугом и сустигли га, убили су га на лицу места, а коњ им је побегао. На том

месту засађен је млади брест, који је дуго био запис.

„Јутрос је плакао стари ђерам и голубови нису летели зријавци нису певали на ливади и зељов није враћао своје стадо. Циганин је дуго свирао на виолини док су мртвог белог ата вукли мртвог по блатњавој стази крај села.“

Највеће благо Касидола су његови витезови, вишеструки победници Љубичевских коњичких игара у Пожаревцу. Сезона почиње тркама на Тодорову суботу, а данас село има изграђен свој хиподром са трибинама које примају до 500 посетилаца.

Касидол је и село филмских глумаца. Некада су из срца Стига за многе филмове били ангажовани Касидолци. Само за потребе филма „Битка на Неретви“ учествовало је четрдесет сељана.

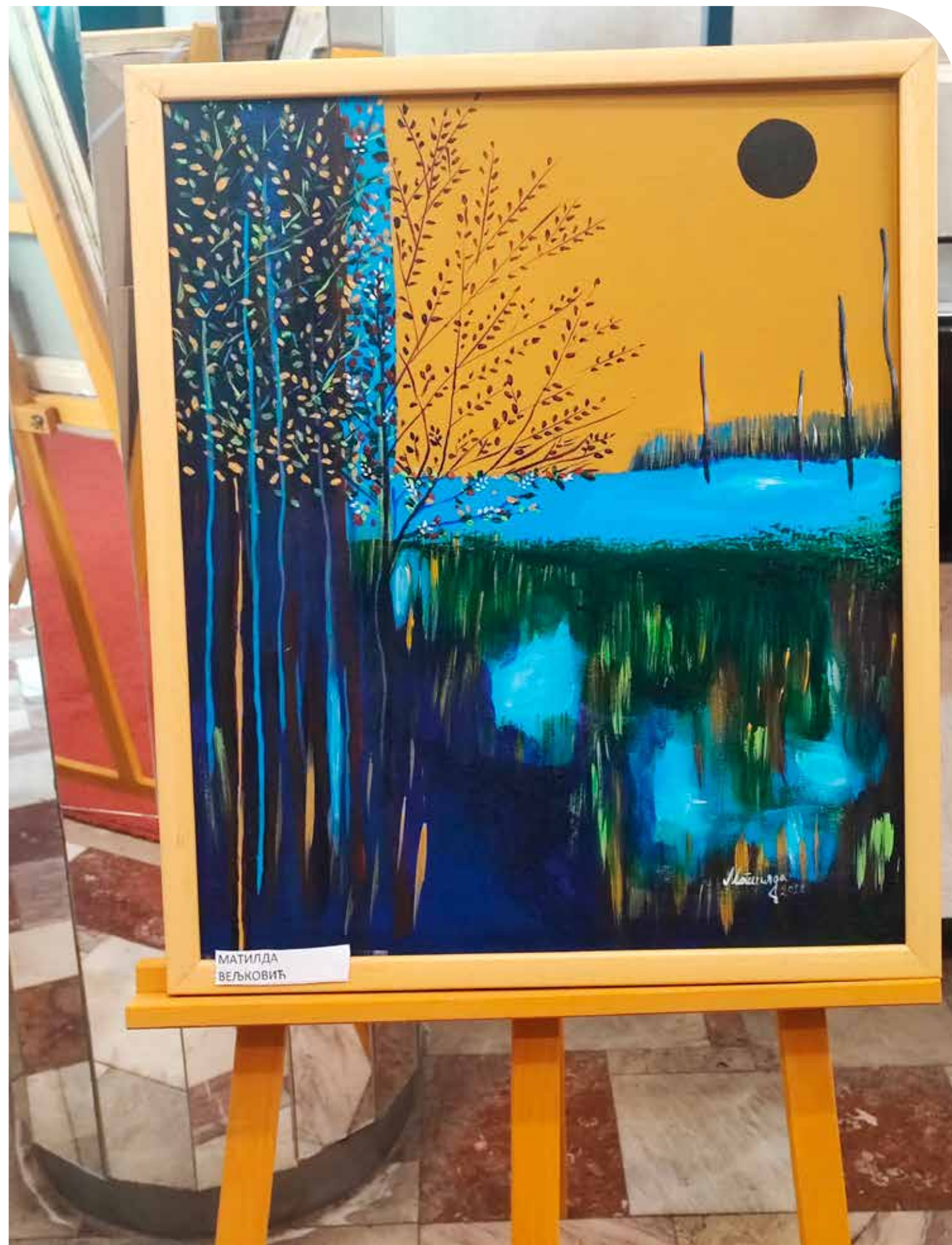
Од 2012. године кува се гулаш за златни котлић на манифестацији „Гулашијада“.

Миришу обрани кукурузи, једна Александра љуља наконче и три пута га окреће. Одјекује песма њиховог „лучета“. По воћњацима и ливадама пева Драгана.

Одјекују звона са нове цркве, један мали дечак тимари свог пастува и сања снове, сања да постане нови витез Касидола. Подиже се застава приликом свечаног отварања Игара на хиподрому у Пожаревцу. Дечак од две године већ је на татином коњу. Одувек траје љубав сељана и коња у Касидолу.

„Велики бели коњ упрего плаве шљивике па јури по месечини. Отварала се врата без руку ливадом се играли ждрепци, тамњаника је мирисала зрела очи су нам биле пуне стрепњи.“

Војкан Ивковић

/// Фото: Вишња Огњановић – Јесењи салон слика Удружења „Спектар“ отворен у Костоцу

